

INTERREG projekta JEWEL partneru studiju vizīte Polijā

2026. gada 24.–26. martā projekta LL-00200 “JEWEL” jeb “Kopienas iesaiste ebreju kultūras mantojuma saglabāšanā Lietuvas un Latvijas pierobežas reģionos” partneri piedalījās kapacitātes stiprināšanas studiju vizītē Varšavā, Polijā. Vizītes mērķis bija stiprināt projekta partneru kompetences ebreju kultūras mantojuma izzināšanas, aktualizēšanas, interpretācijas un kopienu iesaistes jomā, kā arī gūt starptautisku pieredzi par to, kā vēsturisko atmiņu jēgpilni integrēt mūsdienu kultūras, izglītības un tūrisma dzīvē.

Vizītes programma bija vērsta uz Varšavas ebreju vēstures un atmiņas vietu iepazīšanu. Dalībnieki apmeklēja POLIN – Polijas ebreju vēstures muzeju, iepazinās ar muzeja ekspozīciju struktūru, vēsturiskā stāstījuma veidošanas principiem un mūsdienīgiem ebreju mantojuma prezentēšanas veidiem. Tika apmeklēti arī nozīmīgi ebreju atmiņas objekti: sinagoga, Umschlagplatz memoriālā vieta, Okopovas ebreju kapsēta, Gžibovskas laukums, kā arī notika izziņoša programma Varšavas vēsturiskajā centrā. Vizītes laikā īpaša uzmanība tika pievērsta ne tikai materiālajam, bet arī nemateriālajam ebreju kultūras mantojumam.

Šī vizīte bija īpaši nozīmīga projekta partneriem no Lietuvas un Latvijas, jo Varšavas vēsture cieši sasaucas ar ebreju vēsturi Žagarē, Joniškos un Kandavā. Lai arī šo pilsētu mērogs un vēsturiskie apstākļi atšķiras, tās vieno līdzīgas attīstības iezīmes – gadsimtiem ilga ebreju kopienu klātbūtne, būtisks ieguldījums vietējā ekonomikā, tirdzniecībā, izglītībā un kultūras dzīvē, kā arī 20. gadsimta traģēdijas, kas noveda pie kopienu iznīcināšanas.

Varšavā pieredzētais ebreju vēstures stāstījums palīdzēja plašāk paraudzīties uz mazāku pilsētu – tādu kā Žagare, Jonišķi un Kandava – pieredzi. Arī šajās vietās ebreju mantojums ir neatņemama vietējās identitātes daļa, kas mūsdienās prasa jutīgu, profesionālu un kopienu iesaistošu aktualizēšanu. Varšavas piemērs parādīja, ka ebreju vēsturi iespējams interpretēt ne tikai kā pagātnes traģēdijas liecību, bet arī kā nozīmīgu daudzveidīgas reģiona identitātes daļu, kas veicina dialogu, izziņu un starpkultūru izpratni.

Studiju vizīte stiprināja projekta partneru izpratni, ka ebreju mantojums pierobežas reģionos jāskata plašākā starptautiskā kontekstā. Varšavas pieredze sniedza vērtīgas atziņas par to, kā veidot jēgpilnus kultūras maršrūtus, izglītojošas programmas un kopienu iesaistē balstītas aktivitātes, kas veicina ebreju mantojuma saglabāšanu un tā nozīmes stiprināšanu vietējās kopienās. Šī pieredze ir būtiska turpmākai projekta JEWEL aktivitāšu īstenošanai, sekmējot sabiedrības iesaisti ebreju mantojuma izzināšanā un saglabāšanā Latvijas un Lietuvas pierobežas reģionos.

#LatLit #Interreg

Interreg Latvia–Lithuania Programme

Projekts tiek īstenots Interreg VI-A Latvijas–Lietuvas programmas 2021–2027 ietvaros.

